

รายวิชา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

รหัสวิชา ว16101 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สุริยุปราคาและจันทรุปราคา เกิดขึ้นได้อย่างไร (4)

ครูผู้สอน ครูธิดารัตน์ เมฆหมอก

จากรูป ตำแหน่งของดาว เกี่ยวข้องกับการเกิดปรากฏการณ์ใด

ปรากฏการณ์จันทรุปราคา

1

ดวงอาทิตย์ โลก ดวงจันทร์

ปรากฏการณ์สุริยุปราคา

2

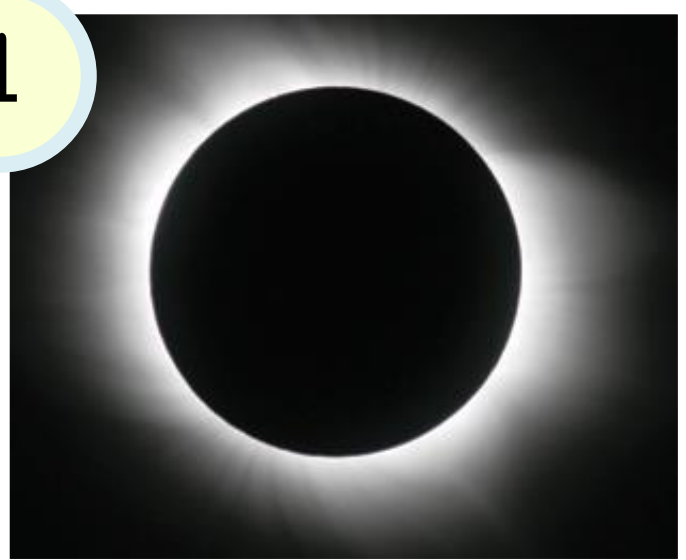

ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ โลก

รูปใดแสดงลักษณะของดวงจันทร์ที่คนบนโลก มองเห็นขณะเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคา

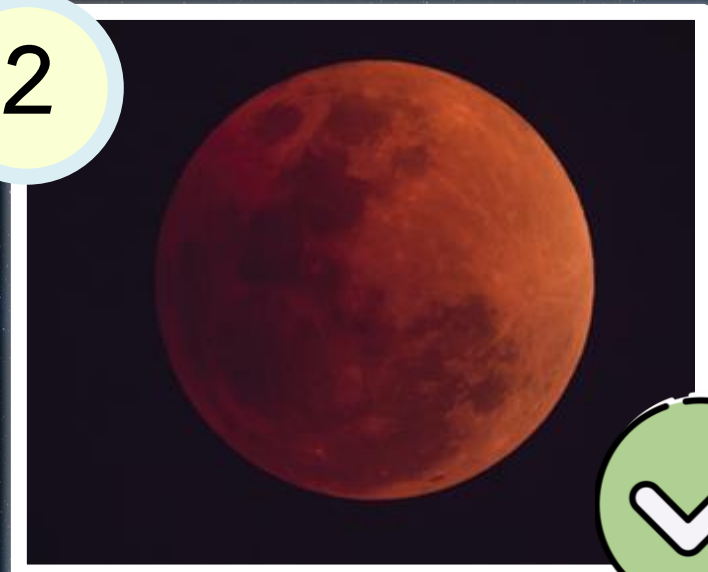
ปรากฏการณ์สุริยุปราคา

1

ปรากฏการณ์จันทรุปราคา

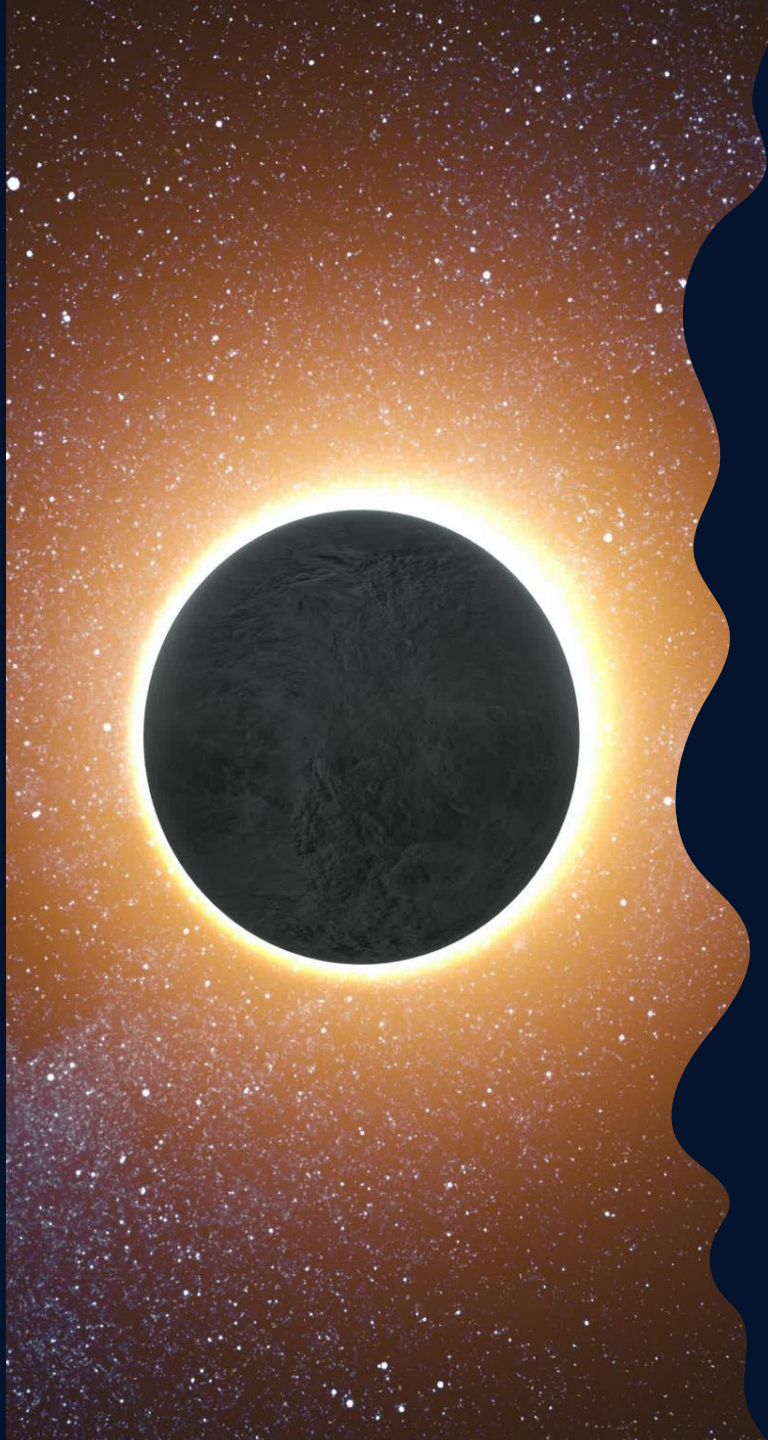
2

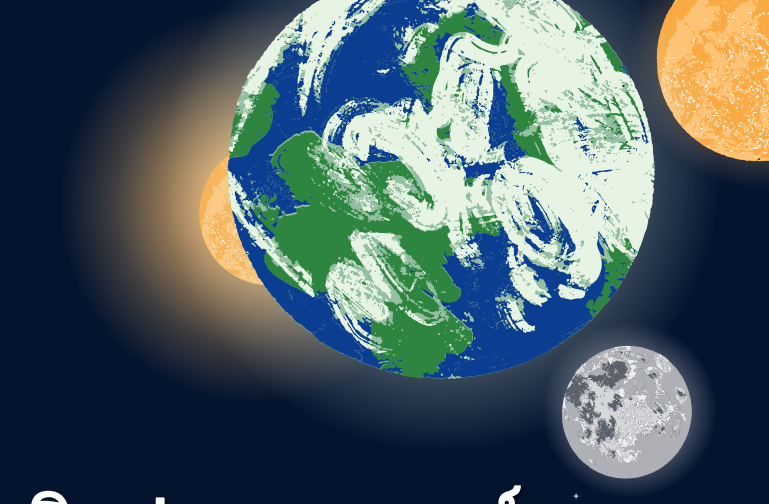
กิจกรรมที่ 1

สุริยุปราคาและจันทรุปราคา
เกิดขึ้นได้อย่างไร

จุดประสงค์

1. อธิบายและเปรียบเทียบการเกิดปรากฏการณ์
สุริยุปราคาและจันทรุปราคาโดยใช้ข้อมูลจาก
การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดง
การเกิดปรากฏการณ์
 2. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่ยึดมั่น
ในความคิดเห็นของตนเอง
-

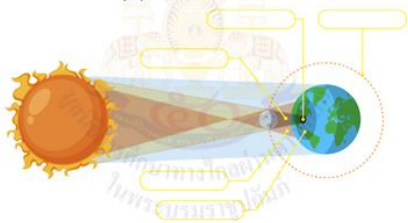
กิจกรรม สุริยุปราคาและจันทรุปราคาเกิดขึ้นได้อย่างไร

หน้า 173-174

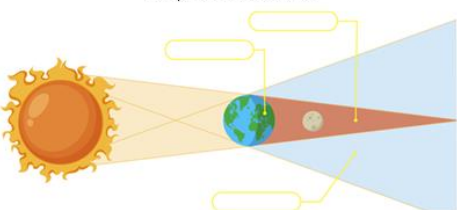
7. ตรวจสอบการพยากรณ์โดยสร้างแบบจำลองอธิบายการเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคาที่มีการเรียงตัวกันของดวงอาทิตย์ โลก และดวงจันทร์ เพื่อสังเกตลักษณะของดวงจันทร์ที่คนบนโลกมองเห็นเมื่อดวงจันทร์เคลื่อนไปยังตำแหน่งต่าง ๆ พร้อมระบุว่า ณ ตำแหน่งนั้นเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคาเต็มดวง จันทรุปราคาบางส่วน หรือจันทรุปราคาในเงามัว สังเกตและบันทึกผล

8. เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากแบบจำลองที่สร้างขึ้นในข้อ 2 และ 7 มาวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์ เพื่ออธิบายและเปรียบเทียบการเกิดปรากฏการณ์และลงข้อสรุปเกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์ที่คนบนโลกมองเห็น ขณะเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา บันทึกผล

สุริยุปราคา : รังสีของแสง

จันทรุปราคา : รังสีของแสง

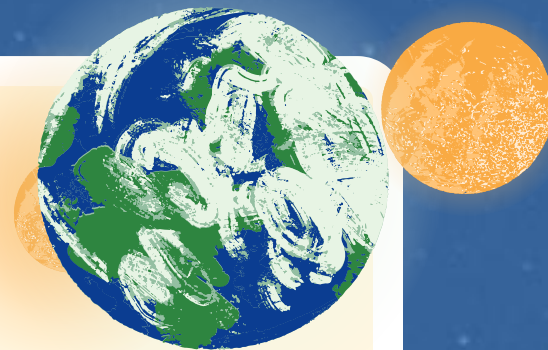
แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

9. ใช้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา ในการอภิปรายและประเมินความสมเหตุสมผลของความเชื่อต่าง ๆ ในข้อ 1 บันทึกผล จากนั้นนำเสนอและร่วมกันอภิปรายผลการประเมินของแต่ละกลุ่ม

วิธีทำกิจกรรม

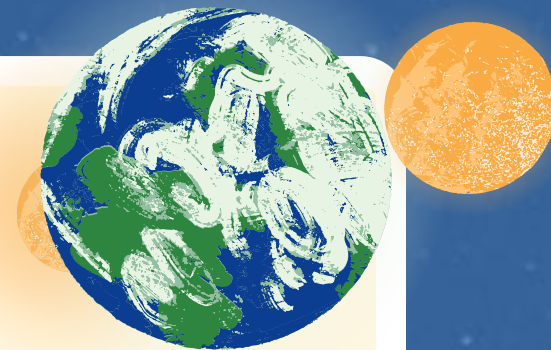

8. เชื่อมโยงสิ่งที่ได้เรียนรู้จากแบบจำลองที่สร้างขึ้นในข้อ 2 และ 7 มาวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิด ปรากฏการณ์ เพื่อ อธิบาย และ เปรียบเทียบ การเกิด ปรากฏการณ์ และ ลงข้อสรุป เกี่ยวกับลักษณะของดวงอาทิตย์ และดวงจันทร์ที่คนบนโลกมองเห็น ขณะเกิดปรากฏการณ์ สุริยุปราคา และ จันทรุปราคา บันทึกผล

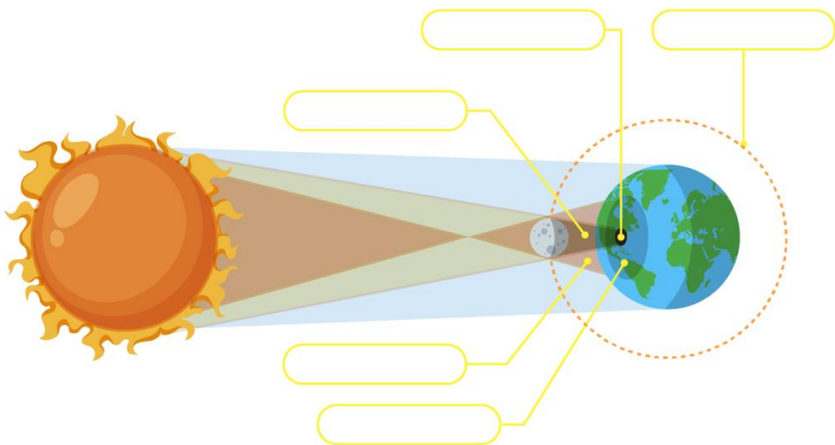

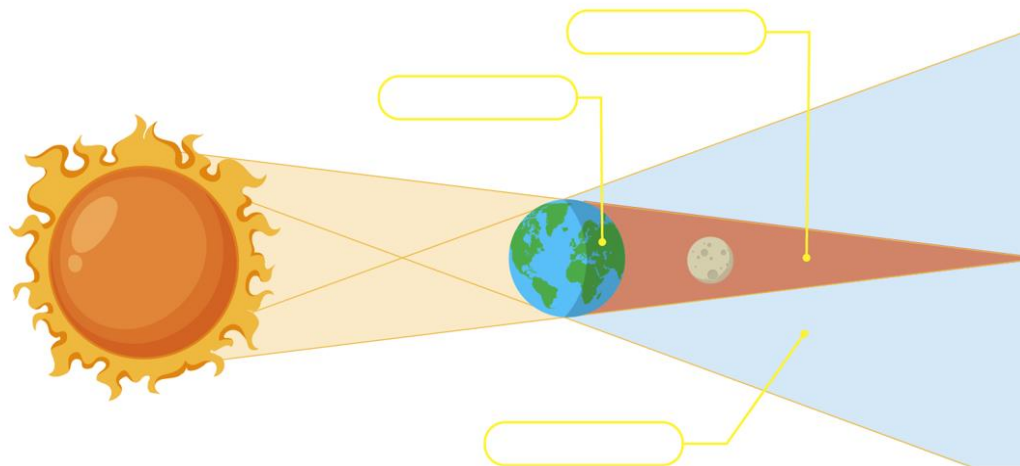
วิธีทำกิจกรรม

สุริยุปราคา : รังสีของแสง

จันทรุปราคา : รังสีของแสง

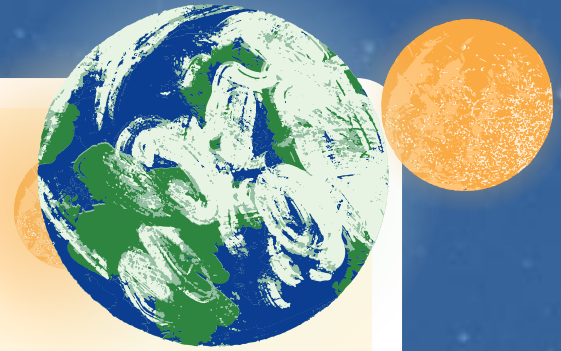

แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา
และจันทรุปราคา

วิธีทำกิจกรรม

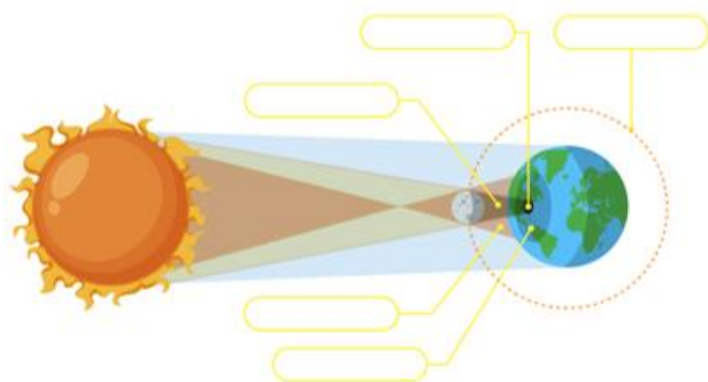

9. ใช้ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา และจันทรุปราคา ในการอภิปรายและประเมินความสมเหตุสมผลของความเชื่อต่าง ๆ ในข้อ 1 บันทึกผลจากนั้นนำเสนอและร่วมกันอภิปรายผลการประเมินของแต่ละกลุ่ม

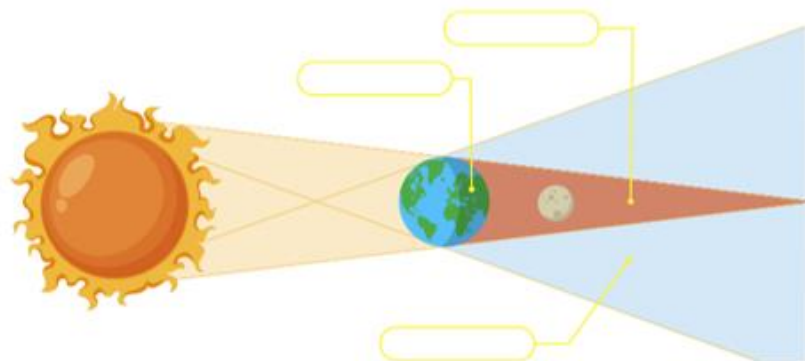

6. การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

การเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา

การเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคา

ใบงาน เรื่อง การเกิด
ปรากฏการณ์สุริยุปราคา
และจันทรุปราคา

หน้า 181

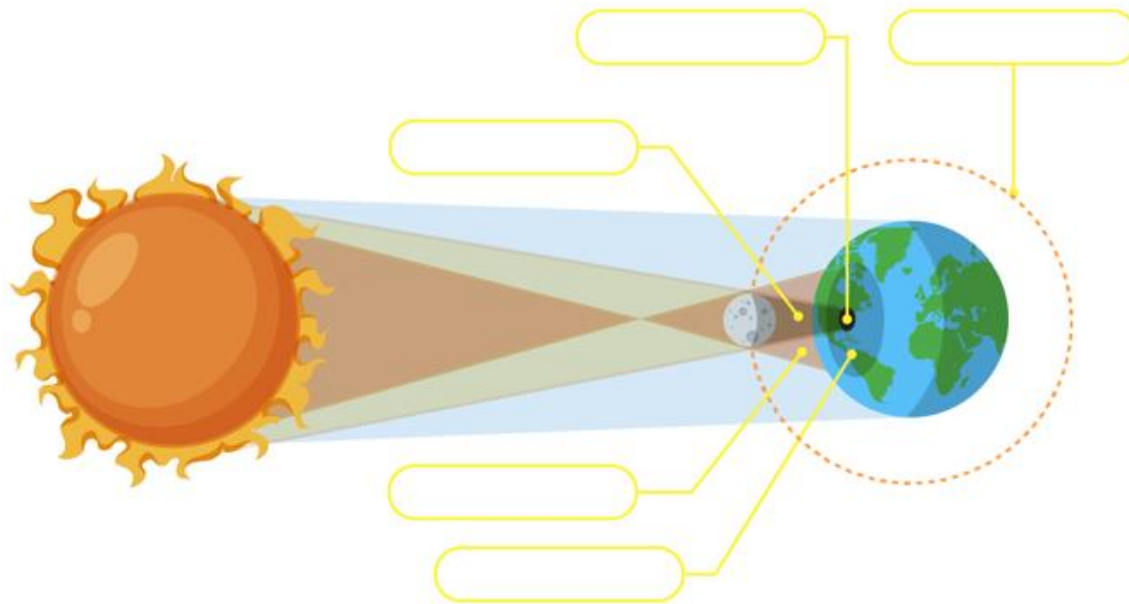

6. การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการ เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

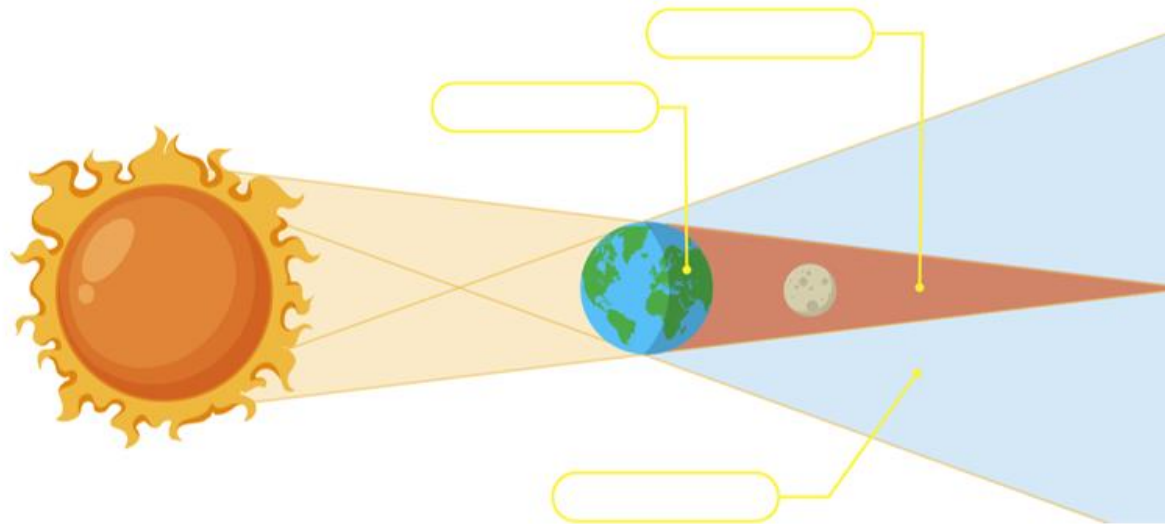
6. การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิด ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

การเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา

6. การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิด ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

การเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคา

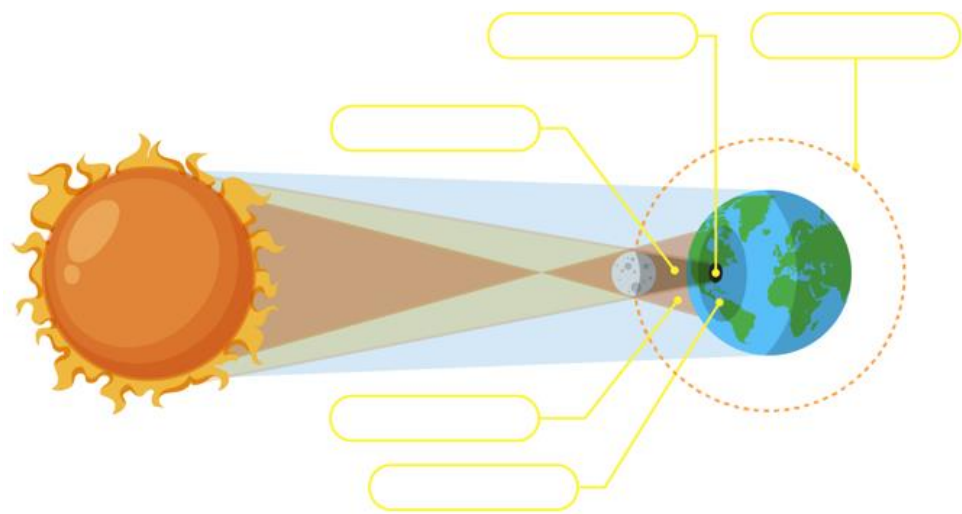
ร่วมกันอภิปราย

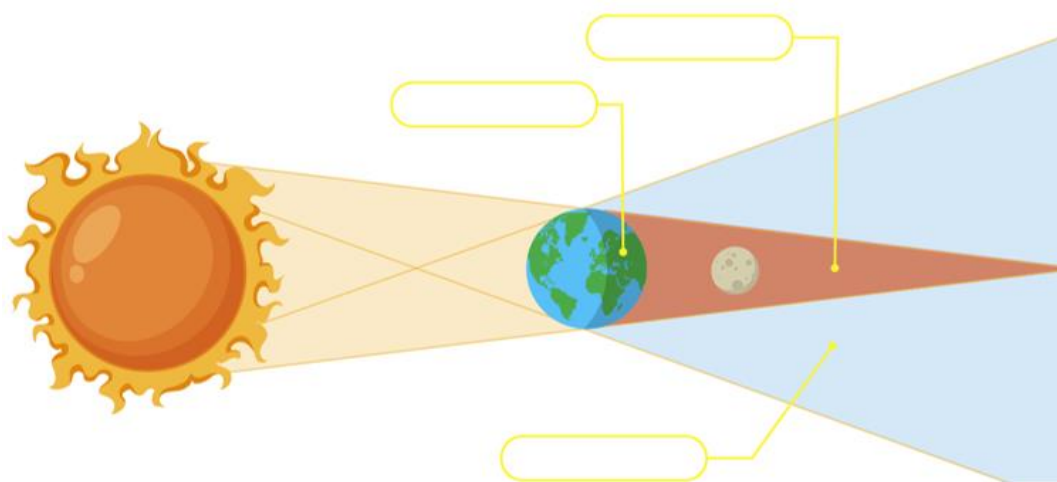
แผนภาพทั้งสองแผนภาพแสดงปรากฏการณ์ใด

ปรากฏการณ์สุริยุปราคา

ปรากฏการณ์จันทรุปราคา

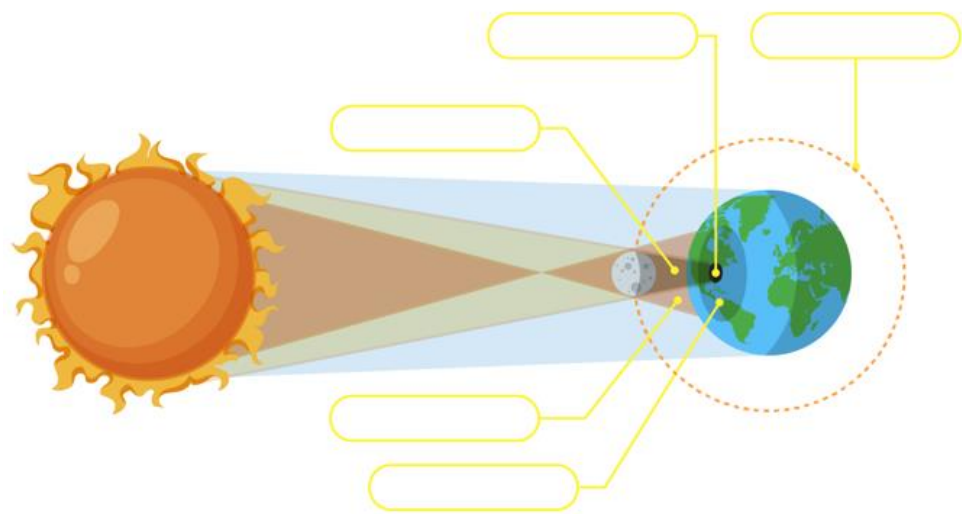
ภาพที่ 1

ภาพที่ 2

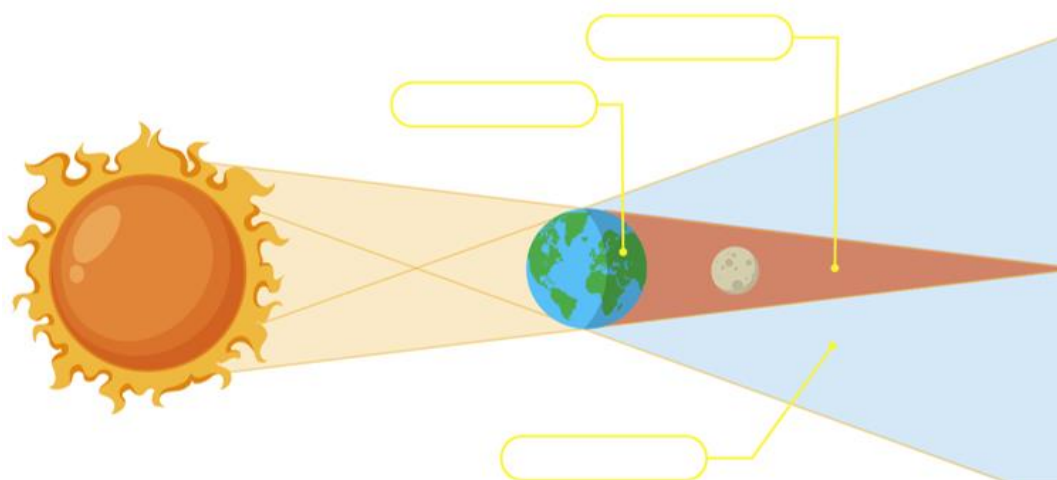
ปรากฏการณ์ทั้งสองมีสิ่งใดเหมือนกัน

ปรากฏการณ์สุริยุปราคา

ภาพที่ 1

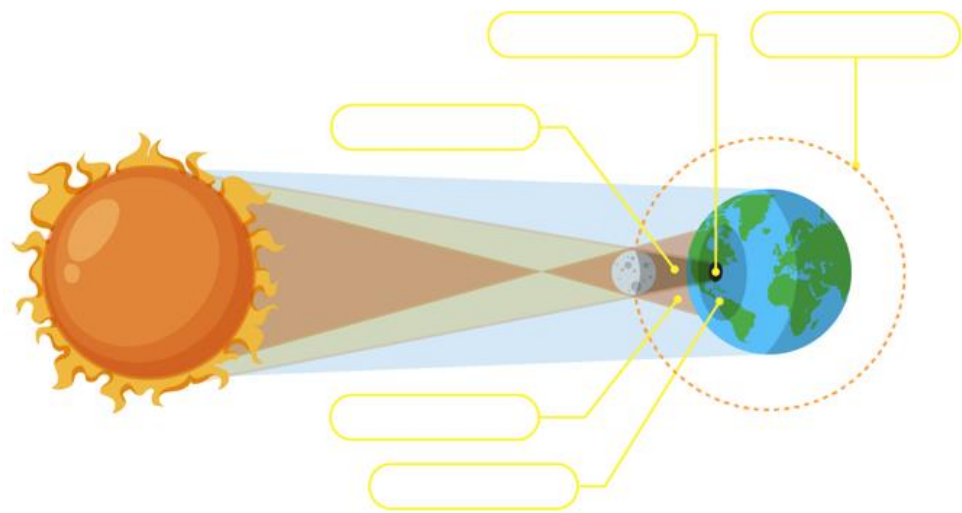
ปรากฏการณ์จันทรุปราคา

ภาพที่ 2

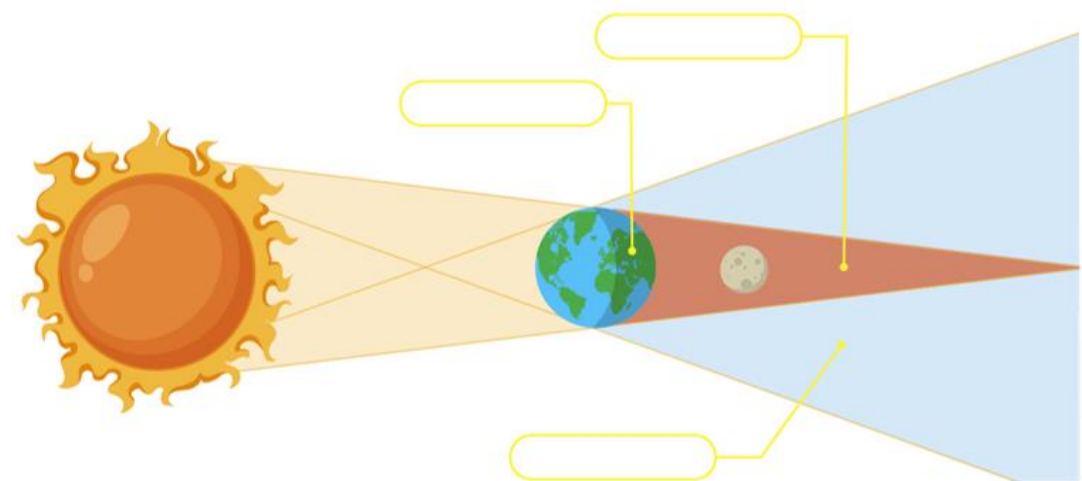
ปรากฏการณ์ทั้งสองเกิดในเวลาเดียวกันหรือไม่ รู้ได้อย่างไร

ปรากฏการณ์สุริยุปราคา

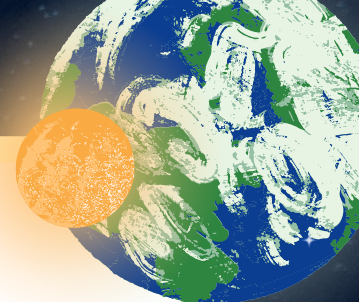

ภาพที่ 1

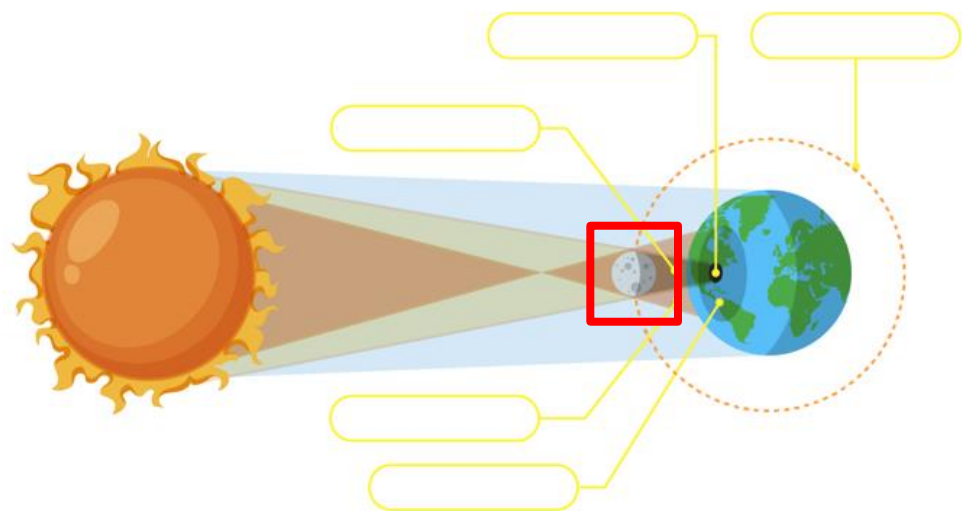
ปรากฏการณ์จันทรุปราคา

ภาพที่ 2

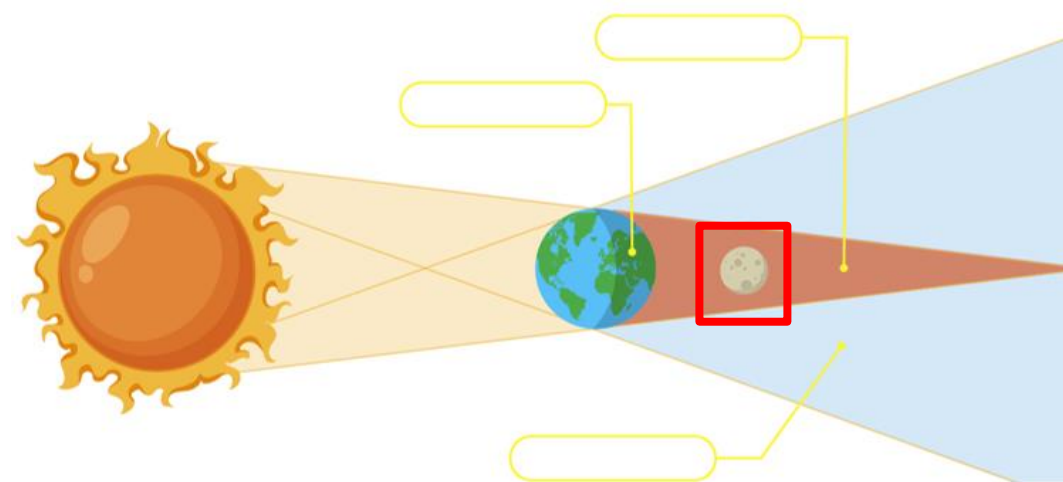

ปรากฏการณ์สุริยุปราคา เกิดในเวลากลางวัน

ภาพที่ 1

ปรากฏการณ์จันทรุปราคา เกิดในเวลากลางคืน

ภาพที่ 2

คำชี้แจง

ในการทำกิจกรรมนักเรียน

วิเคราะห์แผนภาพรังสีของ
แสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์
สุริยุปราคาและจันทรุปราคา
บันทึกผล

คำชี้แจง

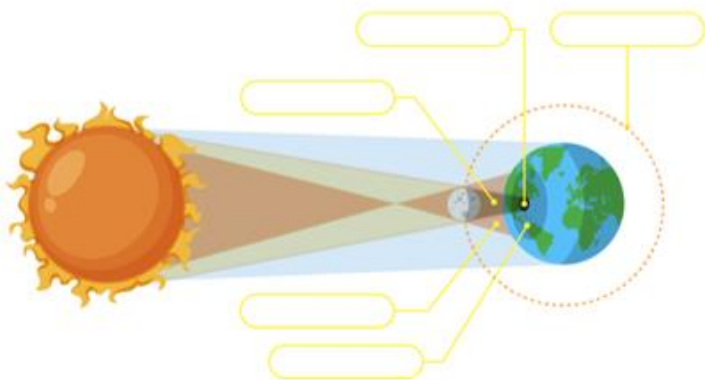
บทบาทครูปลายทาง

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือ
แนะนำหรือตอบข้อสงสัย
เมื่อนักเรียนซักถาม

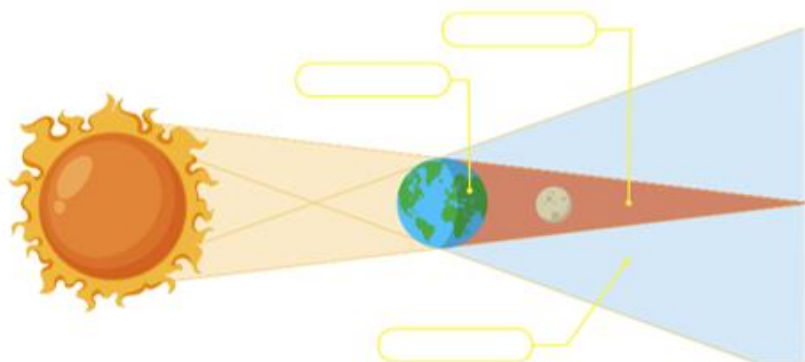

6. การวิเคราะห์แผนภาพรังสีของแสงแสดงการเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

การเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคา

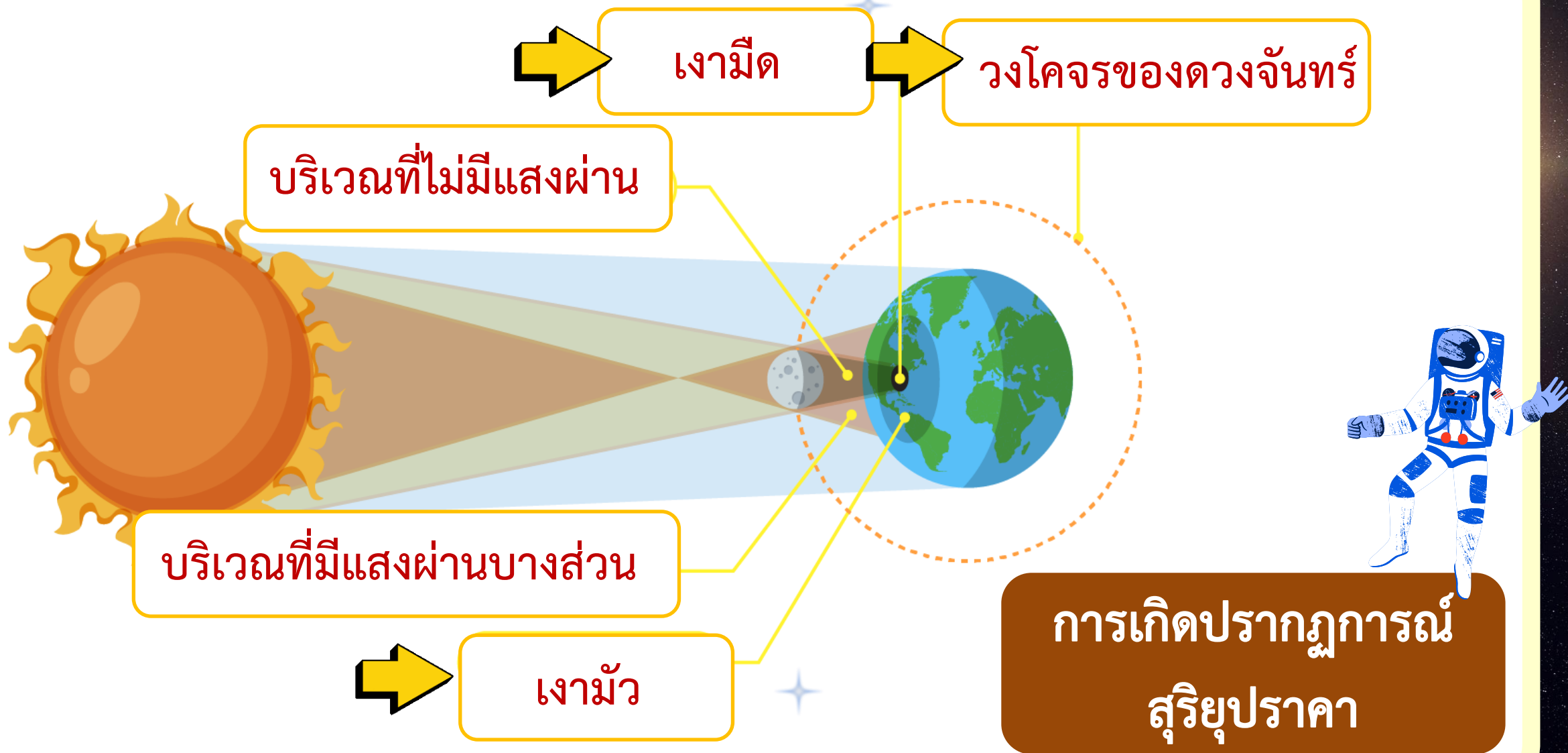
การเกิดปรากฏการณ์จันทรุปราคา

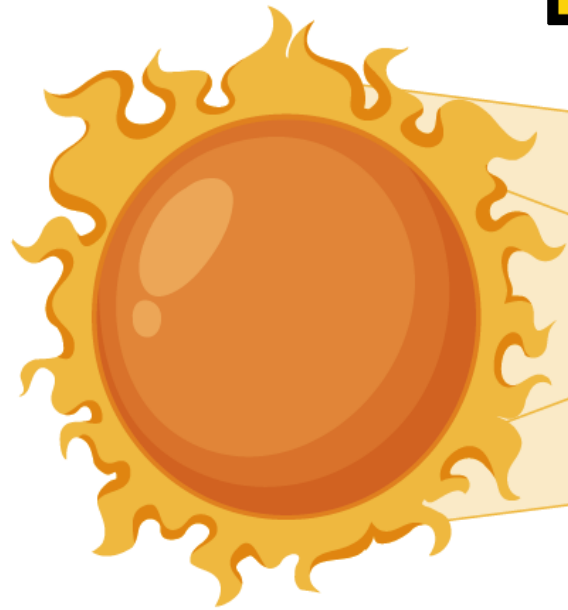
ใบงาน เรื่อง การเกิด
ปรากฏการณ์สุริยุปราคา
และจันทรุปราคา

หน้า 181

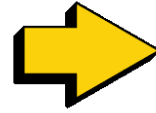

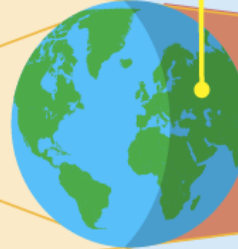
การเกิดปรากฏการณ์ จันทรุปราคา

ช่วงเวลากลางคืน

บริเวณที่ไม่มีแสงผ่าน

บริเวณที่มีแสงผ่านบางส่วน

7. การประเมินความสมเหตุสมผลของความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์

สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

ความเชื่อเรื่อง

.....

☐ สมเหตุสมผล ☐ ไม่สมเหตุสมผล

เพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การเกิด ปรากฏการณ์สุริยุปราคา และจันทรุปราคา

หน้า 182

7. การประเมินความสมเหตุสมผล
ของความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิด
ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

ความเชื่อเรื่อง.....

.....

○ สมเหตุสมผล ○ ไม่สมเหตุสมผล

เพราะ.....

.....

.....

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

เรื่อง นิทานราหู เผยแพร่โดย : สาขาวิทยาศาสตร์ภาคบังคับ

เผยแพร่วันที่ 18 ตุลาคม 2562

ที่มา : <https://www.scimath.org/other-science/item/10931-2019-10-18-04-22-02>

คำชี้แจง

ในการทำกิจกรรมนักเรียน

ประเมินความสมเหตุสมผล
ของความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการ
เกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและ
จันทรุปราคา บันทึกรายการ

คำชี้แจง

บทบาทครูปลายทาง

- ครูคอยให้ความช่วยเหลือ
แนะนำหรือตอบข้อสงสัย
เมื่อนักเรียนซักถาม

7. การประเมินความสมเหตุสมผลของความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์

สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

ความเชื่อเรื่อง

.....

☐ สมเหตุสมผล ☐ ไม่สมเหตุสมผล

เพราะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงาน เรื่อง การเกิด
ปรากฏการณ์สุริยุปราคา
และจันทรุปราคา

หน้า 182

ความเชื่อเรื่อง ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา
เกิดจากพระราหูมาอมดวงอาทิตย์หรือดวงจันทร์

☐ สมเหตุสมผล ☒ ไม่สมเหตุสมผล

เพราะ ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคา

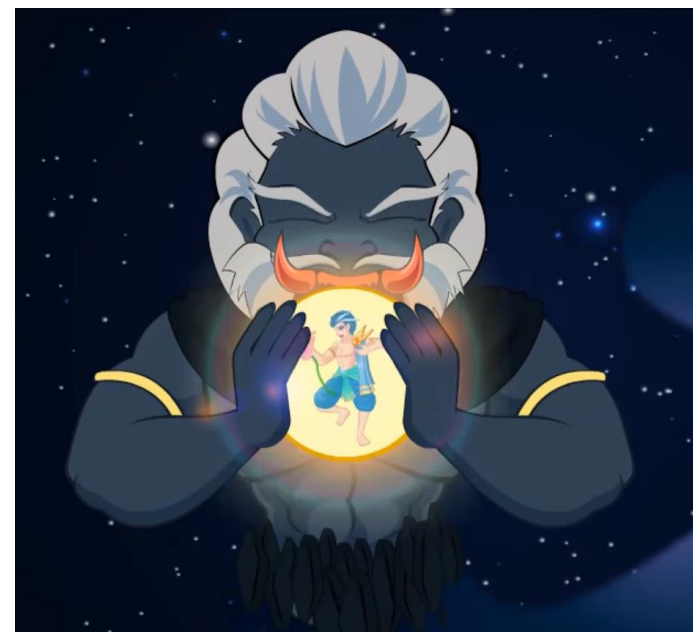
เกิดจากการเคลื่อนที่มาอยู่ในแนวเส้นตรงเดียวกันของดวงอาทิตย์

โลก และ ดวงจันทร์ ทำให้เกิดการบังกัน

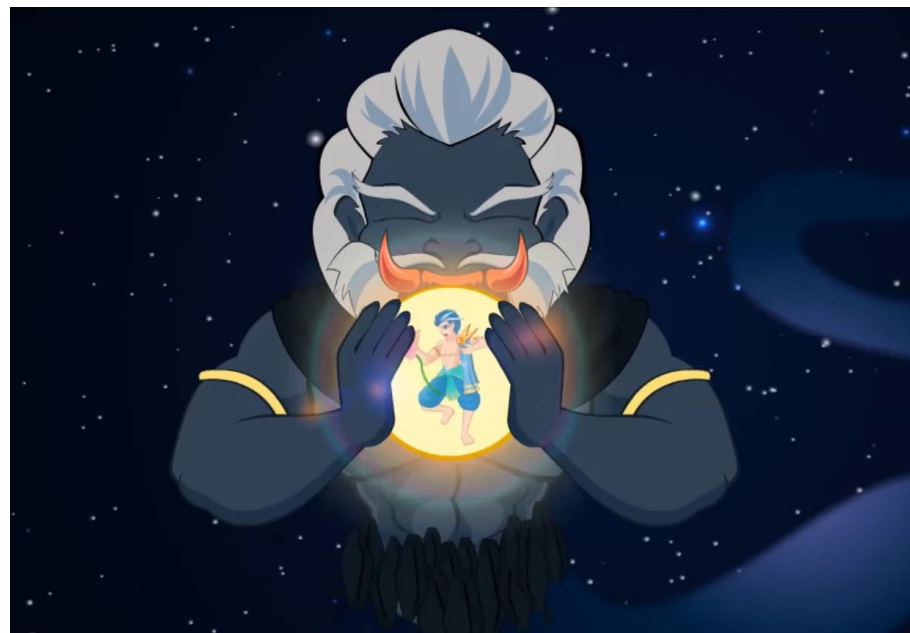
ของดาวเป็นผลให้เกิดเงาทอดมายังโลก

หรือดวงจันทร์ เราจึงมองเห็นดวงอาทิตย์

และดวงจันทร์มืดไป

การสร้างและใช้แบบจำลองปรากฏการณ์
สุริยุปราคาและจันทรุปราคา
ช่วยในการอธิบายการเกิด
ปรากฏการณ์ดังกล่าวได้

สรุปกิจกรรม

แผนภาพรังสีของแสง แสดงการเกิดปรากฏการณ์
สุริยุปราคาและจันทรุปราคา สามารถใช้อธิบายการเกิด
ปรากฏการณ์และลักษณะของดวงอาทิตย์และดวงจันทร์
ที่คนบนโลกมองเห็นเมื่อเกิดปรากฏการณ์ดังกล่าว

สรุปกิจกรรม

นอกจากนี้ ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์
สุริยุปราคาและจันทรุปราคาสามารถนำไปใช้อธิบาย
และประเมินความสมเหตุสมผลของความเชื่อต่าง ๆ
ที่เกี่ยวกับปรากฏการณ์ดังกล่าว

สิ่งที่ฉันได้ทำ

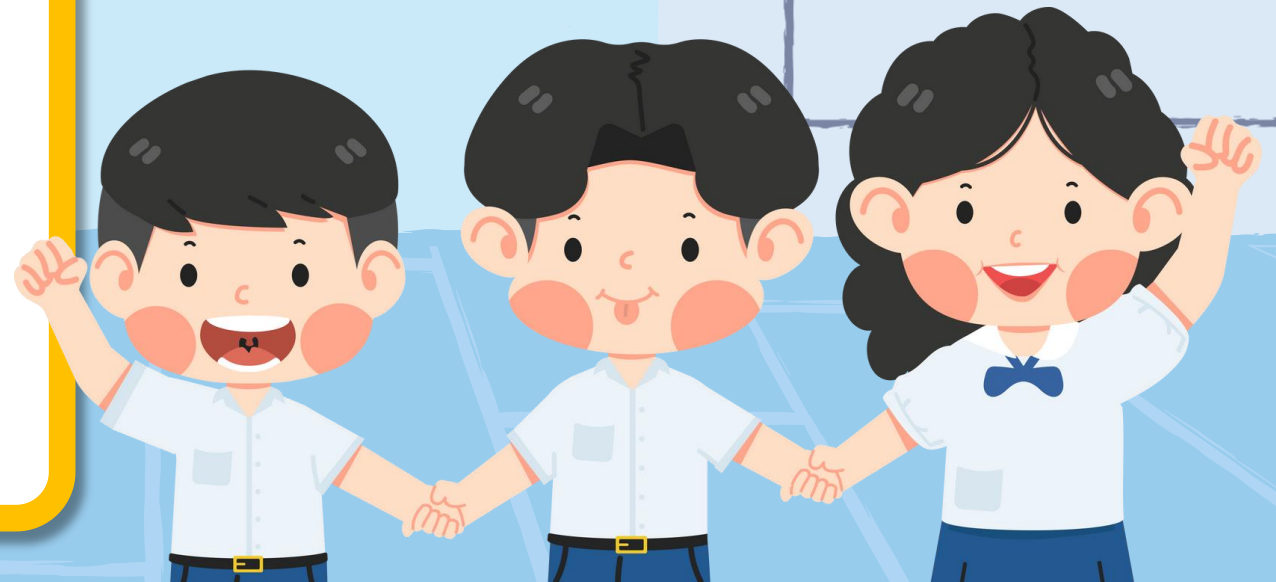
กาเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับที่ฉันทำได้ตามระดับความสามารถของตนเอง และสิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น

สิ่งที่ฉันได้ทำ	ระดับที่ฉันทำได้			สิ่งที่ฉันตั้งใจจะทำให้ดีขึ้น
	ดีมาก	พอใช้	ปรับปรุง	
1. เชื่อมโยงแบบจำลองกับปรากฏการณ์ สุริยุปราคาในธรรมชาติได้อย่างมีเหตุผล				☐
2. พยากรณ์ลักษณะของดวงจันทร์ที่คน บนโลกมองเห็นขณะเกิดสุริยุปราคาโดยใช้ ความรู้เกี่ยวกับแสงกับการมองเห็น และการเกิดเงา				☐
3. ประเมินความสมเหตุสมผลของ ความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิด สุริยุปราคาและจันทรุปราคาโดยใช้ ความรู้เกี่ยวกับการเกิดปรากฏการณ์ สุริยุปราคาและจันทรุปราคา				☐
4. รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นเกี่ยวกับ การเกิดปรากฏการณ์สุริยุปราคาและ จันทรุปราคาที่มีความสมเหตุสมผล ไม่ยึดมั่นในความคิดเห็นตนเอง				☐

ให้นักเรียน

ทำแบบประเมินตนเอง

หน้าที่ 185

บทเรียนครั้งต่อไป

เทคโนโลยีอวกาศ มีการพัฒนาอย่างไรบ้าง (1)

สิ่งที่ต้องเตรียม

1. บัตรภาพเทคโนโลยีอวกาศ
2. อุปกรณ์ในการสืบค้นข้อมูล เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต สมาร์ทโฟน
3. ใบงาน เรื่อง พัฒนาการของเทคโนโลยีอวกาศ

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

